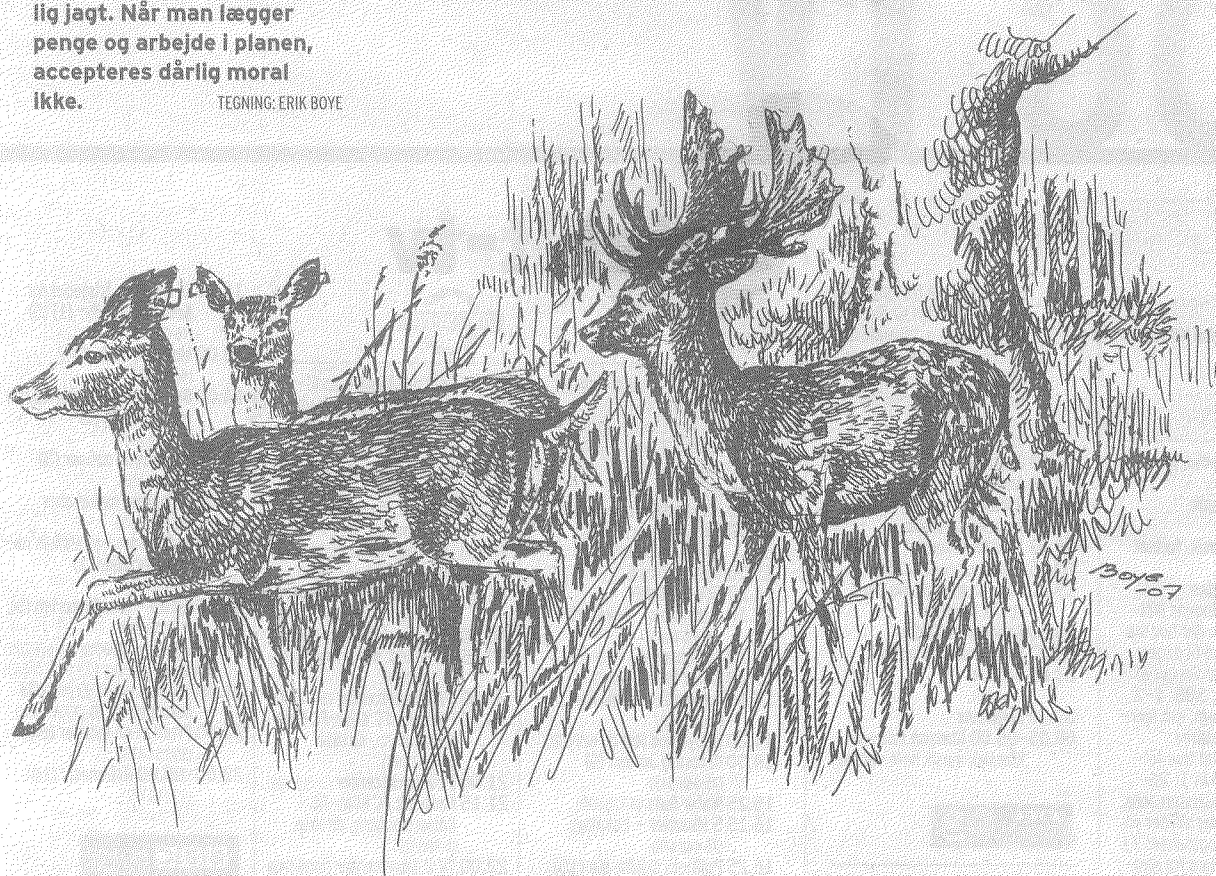

Fællesskab om udslusning af dyr vil også bremse ulovlig jagt. Når man lægger penge og arbejde i planen, accepteres dårlig moral ikke.

TEGNING: ERIK BOYE

Fredning - så kan vi få dåvildt

HÅB: Geografisk aftale og plan er den sikre vej, siger nordvestjysk projekt

Af Bertel Bavngaard

bertel.bavngaard@tdcadsl.dk

13 dådyr, heriblandt en stor hjort, stod en novembermorgen i Lunden Skov ved Overlade og vakte opmærksomhed, så vidt vides det første besøg af dåvildt gennem 20 år. Området ligger få kilometer fra den fritstående bestand omkring Trend Skov, og det havde længe vakt undren, at ingen dyr bevægede sig nordpå over Trend Å.

Var der nu opbrud, så man kunne drømme om en lille bestand? Ville rudlen blive her eller gå videre i det hjortetomme område mod Løgstør og Gatten-Aars?

Det spørgsmål er stadig ubesvaret, men et håb er der altid for etablering, hvor dåvildt f.eks. bryder ud fra hegninger. Efter den nævnte iagttagelse af 13 dyr forlød det, at en farm på Mallevej ved Ranum havde haft et udslip, men herfra kunne rudlen dog ikke stamme, for der havde kun været tale om fem dyr, som snart var fodret ind igen. Derimod havde der i foråret været et mindre tab af dyr, som ikke vendte tilbage. Man ved aldrig.

Folks forhåbninger ved disse lejligheder knytter sig til, at dåvildtet sagtens klarer sig i fri vildtbane, også selv om det er vant til foderspanden. Hjortene er græs- og planteædere, som

også i mild vinter klarer sig uden videre.

Nylig slap efter sigende et par hundrede dyr ud fra en farm ved Ørre nær Herning, forårsaget af hærverk på hegn. Igen vil det give omegnen håb om en fri bestand, men hvor interessen for fritstående dåvildt virkelig eksisterer, er der en helt anden vej at gå. Den sikre vej. Den fælles vej.

Det viser et dåvildtprojekt, som netop til foråret skulle udmønte sig i køb af dyr og placering i diverse hegn mellem Nissum Fjord og Klosterheden Plantage. Hvis Skov- og Naturstyrelsen giver tilladelse, vil der blive udsat dåvildt i mindre udslusningshegn i Fåre, Søhusvej, Nees, Nr. Holmgaard og Lundhede Plantage, og her foreligger et gennemarbejdet projekt og tilsagn også om økonomisk støtte. Udgangspunktet er en treårig lokal fredning således som stadfæstet i bekendtgørelse for Ringkøbing Amt og tilsvarende i Han Herred og Thy samt Sønderjylland. Fredningen i bl.a. Vestjylland var foreslået lokalt. Den fik opbakning, og således var der grobund for en reel udsætningsplan.

Indtil videre er i det nordvestjyske område lovet i alt 125.000 kr. i støtte, og projektlederen, tidligere klitplantør i Vester Thorup, Robert Vestergaard Olsen, har netop meddelt

de interesserede, at planen er nået dertil, hvor bindende tilsagn indsamles.

Projektet baserer sig på en handlingsplan udarbejdet efter et offentligt møde, der faldt positivt ud. Man samlede grundejere og andre jagtberettigede i området Bøvling, Møborg, Vemb, hvor ingen ejendomme ganske vist er store nok til at huse en dåvildtbestand, men netop det faktum grundlægger et fællesskab.

Udsætning af dåvildt kræver en tilladelse efter jagtloven. De, som vil være med, deltager i udgiften til køb af dyr, transport samt hegn på udsætningsstederne. I første række har vestjyderne lovet beløb helt efter eget skøn, idet pengene kanaliseres gennem Nordvestjysk Hjortelavs kasse, hvor de er underlagt regnskab og revision. Hjortelavet har i efteråret indgået aftale med fem grundejere om opsætning af hegn til udslusningen, og det ser ud til, at hele området mellem Nissum Fjord og Klosterheden er dækket.

Ringes risiko for skader

Ansøgningen til Skov- og Naturstyrelsen blev indsendt i oktober. Man satsede som nævnt på udsætning til foråret, og indkøb af dyr er under forberedelse. Markedspriisen uden for Jægersborg Dyrehave vurderes til 2000

kr. pr. dyr, testet for tuberkulose. Der foreligger forhåndstilsagn om 10 dyr fra det noget dyrere Jægersborg-område, og midlerne til dato rækker til hegn og ca. 30 dyr. Mere skal til, og derfor er det spændende netop i disse dage, hvilke yderligere midler der tilføjes.

Når grundejerne, herunder landmænd i det vestjyske, er gennemgående positive, skyldes det, at dåvildt ifølge danske godser skader markafgrøder meget lidt. Udtalelser fra godserne Gisselfeldt, Meilgaard og Eskær fører til den konklusion, at selv ved store bestande som eksempelvis et dådyr pr. 10 ha er der ringe risiko for, at dyrene forvolder betydende skade på en enkelt mark. Den jagtligge værdi er langt større, end skader i mark og skov beløber sig til.

Da dyrene i nogen grad er dagaktive, vil det ikke være vanskeligt med en tilpasset jagttid at holde bestanden på et acceptabelt og bæredygtigt niveau. Den foreløbig treårige totalfredning i Ringkøbing Amt er afgørende grundlag for både plan og opbakning, og flere aktive deltagere forventer, at endnu tre års fredning fra 2010 føjes til. Så vil vildtarten høre hjemme også ude mod vest og forventeligt kunne bære en jagttid.